F. M.
om
Sneglu-
Halle.

Exemplarið ex
Snegla-Halle - vid Samme
Kh. 1826

Sneglu-Halle.

En Fortælling,

översat

efter islandske Håndskrifter,

ved

Finn Magnusen.

Kjöbenhavn, 1826.

Trykt i *Hartv. Frid. Popps* Bogtrykkerie.

Særskilt aftrykt af det nordiske Oldskrift-Selskabs
Tidsskrift, 2det B. 1ste H.

Sneglu-Halle.

En Fortælling, oversat efter islandske Håndskrifter, ved *Finn Magnusen.*

En vidtløftigere Beretning om de samme (og nogle flere) Begivenheder, som de der her fortælles, er efter andre Håndskrifter oversat af mig og trykt i det skandinaviske Literaturselskabs Skrifter 16de Bind 1820. Fortællingerne synes således at have været nedskrevne, efter forskjellige mundtlige Sagn, i Middelalderen. Ellers må jeg henvise til nærmere Oplysninger herover i min Forerindring i nysanførte Værk samt *Müllers Saga-Bibliothek* III, 337-351. Oversættelsesmåden, især ved Viserne er den samme, som min lærde, åndrige og ædle Velynder, afg. Captein og Ridder *Abrahamson* havde fulgt ved Oversættelsen af Fortællingen om *Viglund og Ketilride* i *Skandinav. Museum* for Året 1800. De mærkværdigste Afvigelser fra den vidtløftigere Fortælling m. m. antydes her i kortfattede Anmærkninger.

[1]) Engang ved Sommertide ankom der fra Island til Norge en Mand ved Navn *Sneglu-Halle*[2]); han var Skjald, og sagde sin Mening rent ud om hvad der angik andre, som han havde med at bestille. De kom til Land ved *Agdenæs.* Da de med sagte Vind sejlede ind efter Fjorden, kom der nogle Krigs-Skibe roendes ud imod dem; det forreste var en *Drage* [3] *a*). Da de mødtes, stod der en anseelig og prægtig klædt Mand op ombord på Dragen, og råbte således over

til dem: "Hvem fører Kjøbmands-Skibet? hvor have I overvintret? hvorfra afsejlede I? eller hvor vare I i Nat?" *Halle* svarede: "Skipperen hedder *Sigurd* [3b]), sidstleden Vinter vare Vi i *Island*, gik til Sejls fra *Gåsar* [4]) kom til Land ved *Hitrar* (*Hitterøen*) [5]), og vare Natten over ved *Agdenæs*," Manden spurgte igjen: "Styrede da ikke *Agde* [6]) sin Lyst på Jer?" "Nej, svarte *Halle*, ikke endda." Manden: "Havde han måske andre Udveje?" *H.* "Jo, Herre! han væntede efter bedre Lejlighed, da han håbede I vilde være hans Gjest i Aften." Manden, som vexlede disse Ord med *Halle*, var ingen anden end Kongen selv. Islænderne lagde deres Skib op til Byen, og siden efter, da Kongen var kommen hjem, gik *Halle* til ham [7]), hilsede ham, og tiltalte ham således: "Hos Eder, Herre! vilde jeg gjerne tage Tjeneste på nogen Tid." *K.* "Det vil være vanskeligt for Udlændinge, dog får det at være din Sag; imidlertid vil jeg for det første give dig Føden." *Halle* blev da optagen blandt Kongens Hofsinder.

En Dag gik Skjålden *Thjodolf* [8]) med Kongen gjennem Gaderne [9]). De kom forbi et Loft, hvori de først hørte to Mænd klamres, og siden slås. De stridende vare en Garver og en Grovsmed. "Lad os gå," sagde Kongen, "men du *Thjodolf!* skal besynge deres Trætte." *Th.* "Det sømmer mig ikke, Herre!" *K.* "Æmnet er vigtigere end du tænker; sæt, at de vare andre end de virkelig ere; lad den ene være *Jætten Geirrød*, men den anden *Guden Thor* [10])." Da sagde *Thjodolf*:

Af Jættens Bolig kasted Thor
En Smedebælg så tung og stor,
Og Tordenblus af Bukkekjød
Han ud mod Jætten skjød.
Men denne snart hin arme Gud

Af Essens Dynge kasted ud,
Vor Smede-Trold så glad og fro
Ad dette Optog lo.

K. "Denne Vise er smuk og vel digtet. Gjör nu en anden, og lad den ene af Personerne være *Sigurd Fofners-bane*, men den anden *Fofner* selv [11]), og tillæg enhver af dem de behørige Egenskaber." *Thjodolf* sang:

Sigurd med sin Smedehammer
Gjorde Slangen heftig vred;
Vunden Drage, fuld af Jammer,
Sandsesløs på Gulvet skred;
Helten med sin Næse lang,
Vant at føre Fil og Tang,
I den farefulde Stund
Førte Værget i sin Mund.

Kongen sagde: Du er i Sandhed en god Digter, *Thjodolf!* og forærede ham en Guldring. Næste Aften talte Hoffolkene meget om disse Viser, og udlode sig med at *Halle* vist ikke var i Stand til at digte slige Sange. *Halle* sagde til dem: "Rigtig nok formår jeg ikke at gjöre så gode Vers som *Thjodolf*, men allermindst da når Anledningen ikke er mig nöje bekjendt."

Ved Kong *Haralds* Hof var der et Menneske som hed *Tuta*, en *Friser* af Slægt. Han var bleven Kongen foræret for sin besynderlige Skabnings Skyld som en Sjeldenhed, da han var kort, tyk og ellers voxen som en Dværg. En Aften lod Kongen ham tage sin Rustning på, nemlig Brynjen *Emma* [12]), samt Hjelm og Sværd. Således bevæbnet trådte han ind i Salen, hvor Hoffolkene spiste. Alle brast i Latter, da de fandt at Personen så meget underlig ud. Da sagde Kongen: "Den som strax på Stedet digter en Vise over ham, således som han står der skal

erholde af mig denne Kniv med tilhørende Belte [13])." Strax stod der En frem på Bænken, nemlig vor *Halle*, og sagde:

De Frisers Fætter syntes mig,
I Kongens Brynje stå,
For Hoffet hist han viser sig
Med Hjelm og Maller på.
Ej Arnens Luer Tuta skyer,
Og vant til Udfald er,
Ved Siden af den raske Fyr,
Jeg Sværdet dingle seer.

Den Vise er vel digtet, sagde Kongen, og gav ham den lovede Foræring. *Thjodolf* syntes ikke got herom. Kort derefter, da Kongen med sine Hoffolk var gået ud i Byen, var *Halle* også med, men løb uformodentlig foran de andre. Da vexlede han og Kongen i en Hast følgende Ord:

K. Sig, Halle! dog hvorhen du løber?
H. Jeg trænger, Konge! hårdt til Skjør [14]),
K. Jeg vedder på at Grød du kjøber.
H. Og den skal være fed af Smör,

Siden løb *Halle* ind i en Gård, hvor en Kone kågte Grød, greb Gryden af Ilden, løb ud med den, og gav sig til at spise [15]). Imidlertid savnede Kongen ham af sit Følge og sagde: "Nu ere vi ilde farne, da *Halle* virkelig er løben bort; lad os gå og søge efter ham." De gik videre frem og funde ham, hvor han sad og var i Færd med at tære Grøden. Med vred Mine tiltalte Kongen ham således: "Hvorfor skulde du vel rejse hid til store Herrer fra Island, og skabe dig som et Vidunder?" "Bliv ikke vred, Herre! sagde *Halle*, Jeg er sandelig ingen Kostforagter, når jeg blot får Leilighed til at vise det, og De selv, såvidt jeg kan see, slår heller ikke gjerne Håuden imod et got Aftens-Måltid." Kongen gik

bort, men *Halle* stod op, slængte Kjedelen ned i Gaden, så at det klang i Hanken, og sagde [16]):

Kjedel-hanken faldt og lød,
Halle fik for megen Grød;
[17])*Meer end Hoffets Pragt og Bram,*
Sløven vilde sömme ham. —

Kongen var meget opbragt på *Halle*. Men *Thjodolf* forekom hans Påfund latterligt. Den samme Aften lod Kongen sætte for *Halle* et Trug fuldt med Grød [18]) og befalte ham at spise. *Halle* spiste, og holdt op da han syntes han havde fået nok. Kongen sagde at han skulde kun æde mere. "Nej," svarede *Halle*, "det gjör jeg aldeles ikke; vel står det i Eders Magt at lade mig dræbe, men Grøden skal ikke blive min Død. Da[19]) tog Kongen af sit eget Bord en stegt Gris, flyede den til *Tuta* og sagde: "Gå hen til *Halle* med denne Ret, bliv ståendes midt på Gulvet, og sig ham at han skal have en Vise færdig, inden den bliver sat for ham, ti ellers kan han ikke undgå den visse Død." *Tuta* lod som han ikke skjøttede meget om den Forretning. Kongen svarede ham: "Du vil dog nok synes got om Visen, især når du kommer til at høre den ret tydelig."[20]) Da tog *Tuta* Grisen, trådte frem midt på Gulvet og sagde til *Halle:* "Du Skjald! skal digte en Vise efter Kongens Befaling, og det i sådan en Hast, som om det gjaldt dit Liv." Da *Tuta* var kommen hen til *Halle*, rakte denne begge Hænder frem mod Grisen, og sagde:

Den Skjald, som mindst for Strikken er,
Af Kongen fik en Gris,
Han den på Bordet stande seer,
Og synger til dens Pris,
Med brune Sider seer jeg Grisen,
Og haster med at ende Visen,

Skjönt Kokken Trynen har forbrændt,
Hav, Konge! Tak; min Sang er endt.

Visen er god, sagde Kongen, og tilgav *Halle* hans Forseelse. *Halle* blev ved Hoffet og befandt sig ret vel derved. Jule-Aften[21]) gik *Halle* ind til Kongen og hilsede ham. Kongen svarte ham nådig, hvorpå der begyndte følgende Samtale:

H. Jeg har forfattet et Digt til Eders Berömmelse, og önskede gjerne I vilde høre det.

K. Har du vel digtet slige Sange för?

H. Nej, Herre!

K. Da ville vel nogle være af den Mening, at du for første Gang har begyndt på et vanskeligt Foretagende, ved at bestige den Bane, som de störste Digtere forhen have betrådt. Hvad tykkes dig om den Sag? *Thjodolf!*

Th. Eder kan jeg ingen Råd give, Herre! snarere er det rimeligt, at jeg torde give *Halle* en liden Påmindelse.

K. Hvilken Påmindelse?

Th. Den, at han ikke lyver Eder noget for.

K. Hvad lyver han vel da?

Th. Han foregav at han ikke för havde forfattet noget Digt, men jeg tror det modsatte.

K. Hvad er det for et Digt?

Th. Det er *Sangen om de kullede Køer*, nemlig dem som han i sin Ungdom vogtede i *Island.*

K. Er det sandt *Halle?*

H. Ja Herre!

K. Hvorfor sagde du da, at du ikke för havde forfattet nogen Sang?

H. Af den Årsag, at Tilhørerne nok vilde mene at den neppe fortjente Navn af et Digt.

K. Lad os dog høre det engang!

H. Da var det billigt, at flere bidrog noget til sligt Tidsfordriv.

K. Hvorledes?

H. Ikke andet, end at *Thjodolf* også morede os ved sine *Fejeskarns-Sange.*[22])

K. Hvorledes hænger det vel sammen med det Verk?

H. *Thjodolf* havde den Bestilling da han var hjemme, at han i Selskab med andre Drenge[23]) bar Aske ud, fordi man syntes han duede ikke til andet,[24]) og det ventelig med Ret, da man dog måtte have Opsigt med ham, på det Ilden ikke ulmede i Asken, når han bar den ud.[25])

K. Skulde det også være sandt, *Thjodolf?*

Th. Mulig er det sandt.

K. Hvorfor havde du sådan en foragtelig Forretning?

Th. Det traf sig således, Herre! Jeg havde mange små Søskende og jeg lettede dem deres Arbejde, for at vi desto för kunde komme til at lege.[26])

K. Jeg havde nok Lyst til at høre begge disse Stykker. Begge fremsagde nu deres Digte; da det var forbi sagde Kongen: Begge Stykkerne ere ubetydelige, ligesom Æmnet formodentlig også har været, dog er dit, *Thiodolf!* af endnu mindre Værd.

Th. Vel er *Halle* vittig og bidende, men dog var det ham mere værdigt at hævne sin Faders Død, end antaste mig med sine utidige Spottegloser.

K. Er det da også Sandhed, *Halle!* at du ikke skulde have hævnet din Faders Død.

H. Sagen har sin Rigtighed.

K. Hvorfor rejste du da til *Norge* under slige Omstændigheder?[27])

H. Det skal jeg strax forklare. Dengang min Fader blev dræbt, var jeg et Barn. Mine Slægtninge påtoge sig Søgsmålet og indgik Forlig på mine Vegne, men i mit Fædreland bliver det ikke anset for nogen Hæders-Titel, at kaldes en troløs Nidding.

K. Denne Sag har du fuldkommen oplyst,[28]) men du, *Thjodolf!* hvorfor tier du nu så ganske stille?

H. *Thjodolf* kunde dog med Fynd tale om den Sag,[29]) ti mig er i Sandhed ingen bekjendt, som med sådan en umættelig Grådighed havde hævnet sig på sin Faders Morder.

K. Hvilke Grunde har du derfor, at han i denne Post skulde have overgået andre?[30])

H. Det har han virkelig gjort i det han spiste sin Faders Morder. [31])

K. Hvorledes kan han have gjort det?

H. Det gik således til, at hans Fader *Arnor*[32]), som var Bonde på Nordlandet i Island, var en fattig Mand og manglede tit det nødvendige, da han havde mange Börn, men underholdt sig og sine for det meste blot med den Almisse, som han fik af Herredets Indbyggere. En Høst, da Böjgdefolkene holdt deres sædvanlige Sammenkomst, for at bestemme enhvers Bidrag til de Fattige,[33]) blev *Arnor*, fremfor alle andre, anmældt som den der mest trængte til Hjælp. Da var det, Herre! at en Bonde viste sig så rundhåndet mod *Arnor*, at han gav ham en Års gammel Kalv. *Arnor*, da han med rette anså det for billigt, først at afhente den vigtigste Gave, gik hen for at bringe Kalven hjem med sig, kastede et langt og stærkt Toug over dens Hals, og førte den bag efter sig; på Tougets ene Ende var en Rendeknude, dens Løkke kastede han over sin egen Hals, og holdt med begge Hænder fast på Touget. I denne Stilling fortsatte begge deres Vandring, indtil de kom til et Sten-

gjerde, der omgav Bondegårdens Hjemmemark. Uden til var dette ikke meget höjt, men inden for var der en dyb Grøft. Da han var kommen op på Gjerdet lod han sig glide ned af det, men da det var höjere end han troede, nåde han ikke Jorden med Fødderne. Kalven sprættede på den ene Side af Gjerdet, men *Arnor* på den anden. Da denne havde glemt at smøge Løkken af sin Hals, blev det begges Endeligt, at finde deres Død i Touget. Da Börnene så dette, kom de løbende, trak Kalven hjem med sig, og jeg veed ikke rettere end at *Thjodolf* har fået og fortæret sin Andel af den selvsamme Kalv. Da sprang *Thjodolf* op og vilde hugge ind på *Halle*, men de andre holdt ham tilbage. Kongen sagde, da: Jeg skal således forlige eder, at I ikke skal få Lov til at tilföje hinanden noget Ondt, men du, *Thjodolf!* var den første, som uden Årsag yppede denne Trætte." Siden var alting stille. *Halle* forelæste Kongen en Sang, som både var smuk og vel digtet. Men Kong *Harald* blev *Halle* særdeles bevågen.[34])

I denne Tid rejste *Einar Fluga*[35]) omkring i *Finmarken*, for at indkræve Skat på Kong *Haralds* Vegne. Da var der stort Venskab mellem dem, skjönt der af og til kom en Kurre på Tråden. Kort förend *Einar* kom, da man allerede ventede ham til Byen, sagde en Hofsinde[36]) i *Halles* Påhør, at *Einar Fluga* vel var en stor Høvding, men tillige så voldsom og ubillig at[37a]) han ikke erstattede nogen Mand hans Frændes Drab, om han end selv havde begået det. Da sagde *Halle:* Jeg kan ikke overtale mig til at tro andet, end at han i det Tilfælde måtte til at give mig Mandebod for min Slægtning. De trættede sålænge om den Sag, indtil de endelig indgik et Væddemål, Hofsinden om en Guldring,[37b]) men *Halle* om sit Hoved.[38]) Kort derefter ankom *Einar*. Kongen tog

meget vel mod ham, og anviste ham den nærmeste Plads ved Höjsædet. Dette var i Julen. En Aften efter Nytår[39]) da de sad og drak, efter at Spise-Bordene vare tagne af Vejen, spurgde Kongen *Einar* om Udfaldet af hans *finmarkske* Rejse. *Einar* berettede ham blandt andet således: Da vi nu sidst rejste nord efter, traf vi på vor Vej en Islandsfarer. Vi beskyldte Skibsfolkene for at have drevet forbuden Handel med *Finnerne*. De benægtede det, men dog kunde vi af deres Tale formode, at de neppe vare så ganske uskyldige. Vi angrebe dem[40]) da og skjönt de forsvarede sig tappert, holdt vi ikke op förend de måtte overgive sig. En af dem udmærkede sig ved sin Kjekhed, og jeg tror sikkerlig at dersom flere slige havde været der om Bord, så vilde vi neppe have kunnet overmande dem. *Halle* var tilstede, da *Einar* fortalte dette, og gik strax meget nedslagen til sit Sæde. Hofsinden spurgte ham hvorfor han var så sørgmodig. Han lod som han havde gyldig Årsag til Bekymring; da, sagde han, jeg ret nu har erfaret, at *Einar Fluga* og hans Folk have ombragt min Fætter. Hofsinden sagde da til ham: Jeg veed nok at du ingen Mandebod kommer til at fordre af ham; derfor er det ligeså got at vi strax ophæve vort Væddemål. *Halle* svarte, at han nok skulde fordre den. Næste Morgen gik *Halle* til *Einar* og sagde til ham: Forleden Aften fortalte du en Nyhed, som vedkom mig, nemlig min Fætters Drab, og vilde jeg gjerne vide, om du agtede at bøde mig noget for det. *Einar:* Har du ikke hørt at jeg ingen Mandebod betaler;[41]) jeg kan ikke heller see noget fortrinligt ved dig, hvorfor du, fremfor andre, skulde få den af mig; desforuden, når En får noget, ville andre have samme Ret, og sådant Overhæng vilde jeg nødig vænne mig til. *Halle:* I kunde dog gjerne anvende sådan en lille

Sum på mig, som I uden Eders Skade kunne undvære, og som tillige vilde være mig en liden Trøst i min Bedrøvelse. Da befalte *Einar* ham at gå bort, og forbød ham at tale mere om den Sag; *Halle* adlød og gik til sit Sæde. Hofsinden spurgte: om *Einar* vilde betale ham noget. *Halle* svarte at[42]) han ikke havde gjort det. Hofsinden sagde da: Det vidste jeg allerede i Forvejen, lad os nu ophæve vort Væddemål; kræv ham derfor ikke oftere. *Halle* svarte: Det vil jeg dog gjöre en anden Gang. Morgenen efter anmodede han *Einar* om det samme og sagde: Endnu vilde jeg gjerne vide, om I vil bøde mig min Frænde. *Einar* svarede således: Silde bliver du kjed af det Overhæng, men pak dig bort i en Hast ti ellers er du dødsens.[43]) *Halle* gik, og satte sig ned. Hofsinden spurgde, som sædvanlig, om Udfaldet af hans Fordring. *Halle* svarte: Nu gav han mig Trusler isteden for Penge. Hofsinden sagde: men rådeligst er det for dig, ikke at kræve ham tiere, ti får du mere med ham at gjöre, må du også lave dig på alt Ondt, især når han bliver kjed af dine gjentagne Fordringer. Vort Væddemål skal ellers være fuldkommen ophævet. *H.* Du handler som en brav Mand, men den tredie Prøve vil jeg gjöre, ti da synes mig først at jeg har forsøgt det tit nok.[44])

[45]) Da rejste *Halle* sig, trådte frem for Kongen, og hilsede ham med disse Ord: Held være Eder Herre! *Kongen.* Velkommen, *Halle!* hvad vil du? *Halle.* Jeg har hørt at I got kunde forklare Drömme, nu har jeg selv havt en Dröm, hvis Udtydning jeg gjerne önskede at vide. Mig syntes at jeg var en ganske anden Mand end jeg er, nemlig *Thorleif Jarleskald*, men at *Einar Fluga* var *Hakon Jarl*[46]), og at jeg havde digtet *Nid* om ham, hvoraf jeg huskede noget, da jeg vågnede. Nu trådte han lidt til Side fra Höj-

sædet og mumlede noget i Skjægget, så at man kunde høre at han talte noget ved sig selv, men ikke hvad det var.[47]) Da sagde Kongen: [48]) Hav den Godhed, *Einar!* at give ham noget for mine Ords Skyld; han er èn klygtig Skjald, og tillige så bidsk, at han ændser ingen Ting; ti et Spottedigt er sandelig farligt, når det først ret kommer ud blandt Folk, og, især for en sådan Mand som du er, værre at tåle end et ubetydeligt Pengetab. Drömmen er fuldkommen opdigtet, ti Vi indsee tydelig hans Forsæt, hvilket han ved dette Kunstgreb vil sætte i Verk, og det er at udsprede forhånende Viser om dig, som ikke ville gå i Forglemmelse så længe Norden beboes, og det er vist nok at slige have voldt Mænd Fortred, som vare vigtigere end du. Gjör da som jeg beder dig, og bød ham noget for hans Frændes Drab. *Einar.* I må vel råde, Herre! lad ham da tage tre Marker Sølv[49]) hos min Forvalter, som nok skal udbetale ham dem. *Halle.* Tak for det! nu er jeg fornöjet. *Halle* opsøgte da Forvalteren, og sagde ham sit Ærende. Denne flyede ham en Pung, og sagde at der var fire Marker Sølv i den. Tre skal jeg kun have, sagde *Halle*, og vejede dem af, så at der ikke blev en Skilling formeget. Strax derefter gik han til *Einar*, og sagde at han havde taget mod Pengene. *Einar* spurgte: tog du ikke alt hvad der var i Pungen? *Halle* svarte: Nej! det gjorde jeg ikke; anderledes må du bære dig åd, for at rydde mig af Vejen, end gjöre mig til din Tyv. Jeg kunde nok mærke dit Kneb, men nu må vi skilles ad. *Einar* havde virkelig tiltænkt *Halle* den Skjæbne, som han så snildelig havde undgået. Da denne igjen var gået til sit Sæde, sagde Hofsinden til ham: Nu er Ringen din. Behold den kun, svarede *Halle*, du har opført dig i denne Sag som en redelig Mand, [50]) men jeg havde ingen anden Bevæggrund til at indgå

Væddemålet end den at jeg vilde forsøge, om jeg kunde skille *Einar* af med de Penge, for hverken hin Islænder eller de andre som han slog ihjel vare, såvidt jeg veed, i mindste SlægtsKab med mig.[51]) Kort derefter rejste *Einar* bort, uden at have fået nogen Hævn over *Halle*.

Henimod Foråret begjerte *Halle* af Kongen Tilladelse til at rejse til *Danmark* om Sommeren. Det vil jeg tillade dig, svarede Kongen, dog på de Vilkår at du ikke bliver længe borte, og at du tager dig vel i Agt for *Einar Fluga*, om du træffer ham, ti jeg veed at han er ilde sindet mod dig, og det med Grund,[52]) da du er den første som han har betalt Mandebod til, hvilket han vist aldrig vil glemme dig, især når han kommer efter, at den dræbte slet ikke var din Pårørende.

Om Sommeren rejste *Halle* til *Danmark*,[53]) og opholdt sig der i nogen Tid hos en fornem Mand. Engang rejste han til Tinget med denne Herre; der vrimlede det af Mennesker, og da disse, hver for sig, frembragte deres Anliggender, blev der megen Tummel og Stöj. Da sagde Høvdingen: den Mand måtte være snedig, som kunde bringe denne Almue til Rolighed. Det skal jeg udrette, svarede *Halle*, at alle her på Tinget skulle tie stille. Høvdingen sagde, at det vilde han nok lade være. De trættede så længe om den Sag til de væddede; Herren om en Guldring,[54]) og *Halle* om sit Hoved. Næste Dag, da de kom på Tinget, var der ikke mindre Larm og Skrigen end den forrige Dag. Da sprang *Halle* uformodentlig frem og talte således med höj Røst: "Hører mig, I Mænd! Jeg trænger stærkt til at tale. Jeg har en lang Ramse at fremføre angående *Odin*[55]), jeg har mistet Slibesten og Slibetrug, Nål og Nålehus[56]) samt alle sådanne Småting, som man hvert Öjeblik

må gribe til, og vistnok ere bedre at have end at undvære." Da bleve allo Folk tavse og stille, så at man ikke hørte den mindste Lyd, ti nogle tænkte at Manden var gået fra Forstanden, andre at han virkelig havde noget at forebringe, og begge Partier vilde gjerne høre hvad han sagde, da det forekom dem at han brugte nogle underlige Talemåder. Nu syntes *Halle* han havde gjort sine Sager got, da alting var blevet stille, og satte sig ganske rolig ned.[57]) Ved Lejlighed listede han sig bort med den vundne Ring, og kom ombord på et Skib, som først skulde til *Engelland*, og siden til *Norge*.

[58]) Da nu alle de Skibe, som skulde til *Norge*, vare sejlfærdige fra *Engelland*, fik *Halle* Tilladelse til at fremstille sig for Kong *Jatvard (Edvard)*, og lod som om han havde forfattet et Digt til hans Ære. Det blev ham tilstædt at læse det op. Kongen havde en Hofdigter, ved Navn *Rød*;[59]) da *Halle* var færdig, spurgte Kongen hvorledes han hovede Digtet. Denne roste det. Kongen tilbød *Halle* at blive hos ham, og bad ham at lære Hoffolkene sit Digt. *Halle* svarte: Det kan jeg ikke, Herre! Jeg er rejsefærdig til *Norge*, og kan umulig bie her længer. *Kongen* sagde da: Din Digterlön skal blive dig til lige så megen Nytte, som dit Digt har været os.[60]) Nu kan du sætte dig ned, men jeg vil lade hælde dig Sølv over Hovedet; deraf kan du beholde så meget som klæber ved dine Hår.[61]) *Halle* svarte: Hvis I, Herre! behagede at bie lidet, da jeg må gå bort i en Hast i nødtörftige Ærender.[62]) Han gik, fik sig noget Tjære, (eller Stålbeg) og smurte sit Hoved med den, samt gav sit Hår overalt en oprejst Stilling fra Siderne, gik så tilbages ind i Salen og sagde at det hastede meget med hans Rejse. Efter Løfte lod Kongen hælde ham en Mængde engelsk Sølv over Hovedet,

hvorved også det meste klæbede.[63]) *Rød* var i Grunden ingen Skjald[64]), og *Halles* Digt blot gjort på stående Fod, men uden Hoved og Hale.[65]) *Halle* gik nu om Bord,[66]) men mange Sydlændere[67]) havde allerede tinget sig der i Fragt, med en stor Del svære Varer; dog sagde Vedkommende, da de vare *Halle* bevågne, at de nok vilde tage mod ham, dersom han bare kunde skille dem af med En af de andre Rejsende.[68]) En Nat skabte *Halle* sig ilde i Søvne[69]) og blev vågnet af de andre. De spurgte ham om hvad han havde drömt. Han svarede: det[70]) gjör mig ondt at fortælle det, thi det lader til at vi må vente en besværlig Rejse. Mig syntes at jeg så en Mand komme til mig, han så forfærdelig ud, var drypvåd over alt, og havde et stort Knippe Tang i Hånden.[71]) Han sang følgende Vers for mig:

Hist det vilde Uvejr tuder
See! jeg gjæster Havets Guder,[72])
Her er Tang af salten Sø
Nys i den jeg måtte dø.
Tæt ved Stranden er mit Leje
Snart I skal den Bolig eje;
Bleg er Kinden, spilt min Ro,
Tarme sig om Nakken sno.

Sydlænderne udtydede da Visen således, at de vilde komme i megen Vånde, dog ikke i Livsfare, men at Rejsen vilde blive særdeles vanskelig;[73]) derfor greb nogle af dem til det Råd, at flytte deres Gods i Land, og gå selv med, men *Halle* gik igjen om Bord med sine Sager.[74]) De gik til Søs, fik god Vind, og kom snart i god Behold til *Norge*. *Halle* tog igjen til Kong *Haralds* Hof, og opholdt sig der nogen Tid.[75])

Anmærkninger.

[1]) I en kort Indledning til den vidtløftigere Fortælling ommældes Kong *Harald Sigurdssöns* store Forstand og bidende Vittighed (hvis Snært han og tålmodig modtog af andre), samt hans Yndest for Digtekunsten og Islænderne.

[2]) Han var barnfødt i Herredet *Fljot* (i det nuværende *Skagefjords Syssel*) på Nordlandet, havde en lang Hals, smalle Skuldre, lange Arme og hæslige Lemmer.

[3 a]) o. Udmærket ved sin Skikkelse, da det havde en Drages Hoved og Hale, hvilke Chineseres, Peguaneres, Birmaners og flere asiatiske Folks Krigsfartöjer endnu tildels have.

[3 b]) *Bard* (*Bárdr*) nævnes han i den anden Fortælling.

[4]) *Gásar* el. *Gáseyri*, nu *Akureyri* i *Øfjorden*, almindelig kaldet *Øfjords* Kjøbsted.

[5]) *Hitteren el. Hitterøen*, (måske *Heitirsey*, efter *Schönings* Norges Historie, I. 149.)

[6]) *Gardur Agde* var en Sön af *Nor*; *Gardurs* Sön *Thrym* skal og have havt en Sön ved Navn *Agde*. En af disse Oldtidskæmper omtales da her som en Rise eller Gjenganger, der troedes at være höjsat på det efter ham opkaldte *Agdenæs*.

[7]) *L.c.* berettes at *Halle* i Førstningen var hos *Bard* og at denne anbefalede ham til Kongen.

[8]) Også en Islænder, men allerede meget yndet af Kongen. *L. c.* siges han at have vist sig avindsyg mod andre Fremmede, som antoges ved Hoffet.

[9]) Byen *Nidaros* eller *Throndhjem*. De følgende Begivenheders Orden er her afvigende.

[10]) Deres Kamp fortælles i *den yngre Edda* (eller *Skálda*) Rasks Udg. S. 113 o. f. *Nyerups* Oversættelse S. 120 — 123, hvor de siges at have kastet gloende Jernkiler mod hinanden. *Saxo* omhandler den selvsamme Mythe i sin danske Histories 8de Bog (*Ed. Steph.* p. 160.) Den har ellers været Gjenstanden for et Brudstykke af *Thorsdrapa* (et hedensk Æresdigt for Guden *Thor*) særskilt udgivet med latinsk Oversættelse af *Skule Thorlacius* i hans *Ant. bor. obs. misc. Spec.* VII. *Halles* korte Vise er en sand Parodie på dette Fragments 14 Strophe.

[11]) See *Fofnersmål* i den ældre *Edda* (min Oversættelse IV, 29 o. f.) *Skálda* l. c. S. 138 o. f. og

Volsunga-Saga, *Rafns* Overs. (i Nordiske Kæmpe-historier) 27 Kap. (S. 59 o. f.)

[12]) *L. c.* siges Brynjen *Emma* at være kommen fra *Miklegard* (Maglegård o. *Constantinopel*).

[13]) *L. c.* tillægges: "Men derimod kunne I være overbeviste om, at hvem der vover at komme fr. m med en slet Vise, skal have min Unåde, og tillige miste alt Håb om nogensinde at erholde disse Kostbarheder."

[14]) Skjør (hvoraf det danske Skjørost) kaldes således endnu i Norge, men i Island *Skir* eller *Skyr*. Egentlig er det en ret velsmagende Art af oplagt Melk. Ordet minder vistnok om det Persiske *Schir* Melk (hvoraf *Schirvan* Melkelandet) samt flere andre asiatiske af samme Oprindelse.

[15]) Årsagen til denne *Halles* Opførsel siges i den anden Fortælling at have været denne: "Det var Kong *Haralds* Sædvane, at spise kun en Gang om Dagen. Maden blev, som man let kan tro, først sat for Kongen, og når den efter Orden var bleven sat for alle de andre, var han sædvanlig allerede mæt. Dog plejede han da at banke med sit Knivskjæfte på Taffelet, som altid var et Tegn til at Maden skulde tages af Bordene, skjönt mange ikke nær havde fået nok at spise. Det hændte sig en Dag, da Kongen efter Sædvane, bankede på Bordet, og befalede at dække af, hvilken Befaling Opvarterne strax adløde, at *Halle* ikke nær var bleven mæt, men tog et Stykke af sin Tallerken, som han beholdt, og sagde:

Kong Harald må banke sålænge han kan,
Det lidet jeg skjøtter men bruger min Tand,
Og mættet til Søvnen vil gange.

Næste Morgen, da Kongen med Hoffolkene vare gået til Sæde, trådte *Halle* ind i Salen og fremfor Kongen. Han bar Skjold og Sværd på Ryggen og sang den Vise:

Mit Sværd for Sul jeg sælge må,
O store Konge! agt derpå
Og dette Skjold, af Guldet rød,
Du Kriger! for det törre Brød
Grumt plager Hunger Kongens Mænd
Af Sult jeg daglig tæres hen,
Så snævrest Belte, mærk det dig!
Dog altid blir for vidt til mig."

[16]) *Varianter* af den större Fortælling have her *Thjodolf* for *Halle*, som og er fuldt så rimeligt.

[17]) Egentlig Hornskeer. Slige Skeer bruges endnu tildels af Almuen i Island. I gamle Optegnelser om Kong Christian 4's Rejse i Norge 1599 fortælles, at han (den 23 Juni) steg af Hesten ved *Alrekstad* (i Nærheden af Bergen), gik ind og spiste et Fad Melk med en Hornske. *(O. Wolffs Journal* &c. 1826, I, 239).

[18]) I den anden Fortælling berettes: "Om Aftenen blev ingen Mad sat for *Halle*, som for de andre, men da han havde spist noget, trådte tvende Mænd ind, som bare mellem sig et Trug fuldt af Grød, med Ske i, og satte det for *Halle*."

[19]) *L. c.* "Noget derefter, en Dag da Kongen sad og spiste" o. s. v.

[20]) *L. c.* "Ikke er jeg villig dertil, svarede *Tuta*, ti jeg kan ellers got lide *Halle*. Jeg mærker, sagde Kongen, at du har syntes got om den Hæders-Viso som han forleden gjorde om dig. Gå nu strax og fuldfør min Befaling."

[21]) *L. c.* "EnDag, da Kongen var lystig og oprömt."

[22]) *L. c.* tillægges: "som han digtede i Island. Men ellers må jeg sige at jeg for min Del ikke bryder mig det mindste om, at *Thjodolf* således har givet sig i Laug med mig og søgt at beskæmme mig, ti det er allerede så længe siden jeg trådte mine Börnesko, at jeg nok tör indlade mig i Samtale med ham, uden at blive ham noget skyldig. Kongen smilte ad dette, og fandt Fornöjelse i at hidse dem sammen. Tilsidst spurgte han: Hvorledes lyder det Digt, eller hvorom er det gjort?"

[23]) *L. c.* "Med sine Søskende."

[24]) *L. c.* "og dog ikke engang var denne Bestilling fuldkommen voxen."

[25]) *L. c.* tillægges: "Heraf kan man see, at han i rum Tid intet havde at give bort af sin dyrebare Forstand."

[26]) *L. c.* tillægges: "da man ikke pålagde mig noget andet Arbejde. *Halle:* Det var ganske naturligt, da man syntes at du ikke havde den Forstand, som en simpel Arbejder bör have. *Kongen:* Det er ikke Umagen værdt, at I tales videre ved, men begge Sangene ville vi høre."

[27]) *L. c.* "Hvorfor tog du bort fra Island, for at opholde dig hos store Mænd, uden at have hævnet din Faders Død?"

[28]) *L. c.* "Det er nødvendigt at holde Ord i slige Tilfælde, og i den Henseende har du fuldkommen tilfredsstillet mig."

[29]) *L. c.* "Det tænkte jeg også, Herre! men *Thjodolf* kan tale stort om den Sag" o. s. v.

[30]) *L. c.* "Jeg vil gjerne tro at *Thjodolf* med Ære har skilt sig ved den Sag; men hvorledes skulde han vel deri have overgået andre?"

[31]) *L. c.* tillægges: "Nu gave alle Tilstedeværende med Skrig og Hyssen tilkjende, at dette var en uhørt Gyselighed. Kongen smilede, befalede dem at være stille, og sagde til *Halle:* Bevis hvad du har sagt!"

[32]) Dette Navn er udeladt i den vidtløftigere Fortælling.

[33]) Denne Sammenkomst, påbuden af de ældste islandske Love, som nöje bestemme Reglerne for Fattiges Forsørgelse af Böjgdelagene eller förmuende Slægtninge, holdes endnu i Island hvert Efterår.

[34]) *L. c.* "*Halle* forelæste sit Digt til alles Fornöjelse, og fik derfor af Kongen en anseelig Belönning. Nu led det ud på Vinteren, og alting var stille."

[35]) *L. c.* "*Einar* hed en Adelsmand [ɔ. Lensmand, *lendr madr*], af Tilnavn *Fluga* [Flue, den flyvende], *Harek* af *Thjottes* Sön. Han var Kongens Befalingsmand over *Helgeland [Hålogaland]*, og indsamlede hans Skat af *Finmarken.*" *Einar Fluga* var således i Slægtskab med Kongen, og nedstammede fra *Harald Hårfager*, samt var Digteren *Eyvind Skaldespilders* Sönnesön, men synes ikke at have lignet denne sin berömte Bestefader i Åndsgaver eller Sindelag.

[36]) *L. c.* kaldes han *Sigurd*, *Halles* Staldbroder eller daglige Omgangsven.

[37a]) *L. c.* "at ingen vovede at sige ham imod o. s. v."

[37b]) *L. c.* den vejede en halv Mark, formodentlig 8 Lod.

[38]) Denne Talemåde har vel sigtet til en vis Vedtægt i slige Tilfælde (for Taberen), som nu er os ubekjendt. Rimeligvis var den af samme Art, som den blandt Germanerne (fortalt af *Tacitus* i hans Skrift om dem, i 24de Kap.) at de undertiden satte deres Person på Spil, og således, når de tabte, underkastede sig en frivillig Trældom. Dette er endnu undertiden Tilfældet blandt Malajerne o. fl.

[39]) *L. c.* "Første Juledag, da man havde afspist, sagde Kongen: Nu ville vi more os ved noget mere end blot at drikke. Du *Einar!* kan da fortælle hvad der har tildraget sig på eders Rejse. *Einar* svarte: Det har jeg ikke Gaver til at fortælle skjönt vi have spillet Fjeld-Finner eller Fiskere et eller andet Puds. *Kongen:* Sagte, sagte, *Einar!* vi ville være fornöjede med lidet, og more os ved alt det som I, der ligger i en bestandig Fejde, ansee for Småting. *Einar:* det er da den mærkværdigste af vore Begivenheder, at da vi i Fjor Sommer vare komne Nord efter til Finmarken traf vi en Islandsfarer, som af Storm var bleven forslagen dertil og havde overvintret der."

[40]) *L. c.* "Da de forekom os mistænkelige, opfordrede vi dem til at lade sig ransage. De afsloge os ganske denne Begjering. Jeg sagde da at de skulde erfare en hårdere Behandling, som de fuldkommen havde fortjent, samt befalte mine Mænd at gribe til Våben og gjöre sig færdige til Angreb. Jeg havde fem Krigsskibe et befale over. Vi angrebe dem fra begge Sider, og holdt ikke op förend alle Folk vare faldne ombord på Handelsskibet. En Islænder, som de kaldte *Einar*, forsvarte sig så tappert, at jeg aldrig har seet hans Mage. Det var virkelig Skade for den Mand! Jeg tror neppe vi havde kunnet få Bugt med Skibets Besætning, dersom det havde havt flere sådanne Forsvarere. Kongen sagde: Du handler ilde deri, *Einar!* at du således ombringer uskyldige Folk, blot af den Årsag, at de ikke efterkomme alle dine Fordringer. *Einar:* alligevel vil jeg ikke stille mig blot for Andres Fornærmelser, men der ere nogle som sige, at alle Eders Handlinger ikke ere aldeles overenstemmende med Retfærdighedens Bud. Hine, som vi talte om, havde virkelig gjort sig skyldige i den Forbrydelse, som vi beskyldte dem for, ti vi fandt en hel Del finmarkske Varer i Skibet. *Halle* hørte hvad de talte, smed Kniven på Bordet, og holdt op at spise o. s. v." I det følgende kalder han den dræbte tappre Islænder: "sin Broder *Einar*."

[41]) *L. c.* "*Halle* svarte: Det bör jeg ikke tro, endskjönt man havde fortalt mig det, at alle Lyder vare faldne i Eders Lod. Da sagde *Einar:* Gå bort Menneske! hvis du ikke vil at jeg skal give mig i Kast med dig." Resten af Samtalen udelades der.

[42]) *L. c.* "At han havde fået slemme Ord isteden for Bøder."

[43]) *L. c.* — "Hvis du ikke strax pakker dig bort, skal du gjöre den samme eller værre Rejse som din Broder. Kongen sagde da til *Einar:* Svar dog ikke således. Det tjener kun til at forbittre den Dræbtes Frænder endmere, og da kan man ikke vide hvad de ville gribe til. Men du *Halle!* yp ikke den Sag tiere, ti större Horrer end du må tåle sligt af ham. *Halle* sagde: det fik vel at være således, og gik til sin Plads."

[44]) *L. c.* "Nu viser du hvad for en Mand du er, og ingenlunde er du Skyld i det Onde, som kunde flyde heraf, i hvordan Sagen end falder ud. Denne Gang vil jeg dog forsøge min Lykke."

[45]) Næste Morgen tidlig, da Kongen og *Einar* toge Håndtvæt, gik *Halle* til den Sidstnævnte, men hilsede Kongen. Denne spurgte hvad han vilde: Herre Konge! svarede *Halle*, jeg vil blot fortælle Eder min Dröm."

[46]) *L. c.* "Jarlen *Hakon Sigurdssön.*"

[47]) *L. c.* "Dog så lydelig, at man tydelig kunde høre hvad det var."

[48]) *L. c.* "til *Einar:* Dette har ikke været nogen Dröm, men blot en Lignelse, som har den Betydning, at det nok vil gå for jer to som for Jarlen *Hakon* og Skjalden *Thorleif;* hvem *Halle* her vil efterligne, da han ikke ænser nogen Ting. Vi indse meget vel at sådanne forhånende Digte have skadet vigtigere Mænd end dig, *Einar!* og det har Jarlen *Hakon* uden Tvivl været, hvis Beskjæmmelse dog vil blive i frisk Erindring, sålænge Norden beboes, ti sådan en Spotteviṡe, gjort om en mægtig og anselig Mand, når den først er kommen ud blandt Folk, er mindre tålelig for ham end et ubetydeligt Pengetab."

[49]) Måske omtrent $1\frac{1}{2}$ Pd. Sølv eller 24 Daler Species.

[50]) *L. c.* "Hvis jeg tog imod den, så vilde vi vise os fra ganske forskjellige Sider. Behold den med al muelig Lykke, men at jeg ikke lyver for dig o. s. v.

[51]) *L. c.* "Du overgår alle andre i Kneb, sagde *Sigurd.* Efter Jul rejste *Einar* igjen Nord efter til *Helgeland.*"

[52]) *L. c.* "ti jeg veed at han er sjelden kommet så uheldig af Sted som i din Mandebodssag." Det følgende af Kongens Ord udelades.

[53]) *L. c.* "*Halle* tingede sig i Fragt til Danmark med et Handelsskib, som skulde til Jylland. Efter Ankomsten dertil, opholdt han sig hos en Høvding som hed *Rød (Rauðr)*. Engang da denne skulde holde et almindeligt Ting, kunde de Folk, som havde Sager at føre, ikke komme til det, blot for Tummel og Stöj. Af denne Årsag måtte de, med uforrettet Sag, begive sig bort om Aftenen. Da Folk i Aftenstunden kom sammen for at drikke, sagde *Rød:* Den Mand, o. s. v. Næste Morgen, da Folk igjen kom til Tinget, var der lige så megen Skrigen og Hyssen, og alt gik således som den forrige Dag."

[54]) *L. c.* "som vejede en Mark. Om Morgenen næst efter, spurgte *Halle Rød:* om han ikke vilde afstå fra Væddemålet. *Röd* svarte ham med Nej."

[55]) Tilhørerne have måske sluttet af disse Ord, at Manden vilde opfordre til Kristendommens Forkastelse og *Odins* Dyrkelse, hvorved da deres Opmærksomhed nødvendigvis måtte vækkes.

[56]) *L. c.* (isteden for de sidste tre Ord) "en Taske med alt Tilbehør, som det er bedre for en Mandsperson at beholde end undvære."

[57]) *L. c.* tillægges: "Men da Folk så at dette ikke var andet end Narrestreger, blev der endnu værre Tummel end för. *Halle* reddede sig med Flugten, ti *Rød* vilde skille ham ved Livet, da han ansa det Puds, som han havde spilt ham, for det groveste Bedrageri. *Halle* kom lykkelig og vel over til Engelland."

[58]) *L. c.* "Da regjerte Kong *Harald Godvinsön* over England. At *Edvard* (eller *Játvarðr*, *Eatvard*) da har regjeret, nemlig, efter al Sandsynlighed År 1064, er uden Tvivl rigtigere; men *Halle* har formodentlig kun havt at bestille med hans førstnævnte Yndling, Drost og Skatmester, der visnok måtte anses for Landets virkelige Regent.

[59]) I den anden Fortælling nævnes Hofdigteren ikke ved Navn. En Navneforvexling synes her at have fundet Sted med den förommeldte jydske Høvding, ligesom en anden og forekommer i det foregående med Hensyn til den Skipper som overførte *Halle*

fra Island til Norge. Begge Fortællinger ere således nedskrevne efter forskjellige mundtlige Traditioner, hvori visse Bipersoners Navne m. m. tildels ere blevne forandrede ved Hukommelsesfejl, skjönt Beretningerne i Hovedsagen ere temmelig overensstemmende.

[60]) *L. c.* tillægges: "ti den Sang som ingen lærer, vil vist ikke indbringe os megen Berömmelse."

[61]) Ligeledes: "Det synes mig er ret tilpas for dig, da vi ikke engang kunne lære dit Æredigt."

[62]) *L. c.* "*Halle* svarte: Vel er min Sang ikke mange Penge værd, men Belönningen er også kun ringe. Dog håber jeg Herre! at I tillader mig først at gå lidt ud, da jeg endelig behøver det. Som du vil, sagde Kongen. *Halle* gik hen til et Skibsbyggeri," o. s. v.

[63]) *L. c.* "Kongen sagde: at han var meget lystig," o. s. v.

[64]) Denne Bemærkning udelades i den anden Fortælling.

[65]) *L. c.* tillægges: "hvorfor han heller ikke torde lære det fra sig." Det er klart, at kun Hofdigteren mentes at forstå *Halles* Kvad, forfattet i det gamle Danske eller Norske, men nu så kaldte Islandske Sprog, som da ikke længer var gjængse eller ret forståligt; derfor var det måske egentlig at Lönnen bestemtes på den ommeldte Måde.

[66]) *L. c.* "*Halle* gik derpå til det Sted hvor de Fartöjer, som agtede sig til Norge, plejede at ligge. Disse vare alle afsejlede, undtagen et, med hvilket dog mange Mennesker" o. s. v.

[67]) I Originalen *Suðurmenn*, som i Almindelighed bruges om Tyskere; her kunde det måske betyde det samme som *Suðureyamenn* o. Sydersernes eller Hebridernes Beboere, som i den Tid stode i Forbindelse med Norge.

[68]) *L. c.* "*Halle* var forlegen for at komme bort. Skipperen på Skibet bad ham formå nogle af Sydlænderne til at afstå fra deres Forsæt at tage bort med ham, og sagde sig da gjerne ville tage mod *Halle*. Nu lakkede det allerede stærkt til Vinter. *Halle* opholdt sig nogen Tid i det samme Herberge som de øvrige Rejsende."

[69]) *L. c.* "Det varede længe, inden de andre kunde vække ham."

[70]) *L. c.* "Jeg vil neppe gjöre flere Forsøg på at komme bort med det Skib.

[71]) Således omtrent beskrives de Havspøgelser, som Skotterne kalde *Water-Kelpy* og *Shelly-Coat* m. m. Orkadensere og Shetlændere *Tangie* (Tangmanden, af det Nordiske *Tang*, *þáng* ɔ: Havgræs) også *Shoepiltie*, af det Isl. *Sjópiltr* ɔ: Sødreng, Havmand, hvilket Ord *Arndt* tildels har gjort sig forgjæves Umage for at forklare, se *Nebenstunden* (1826) I, 398, 401, 461. Et andet sammesteds omeldt Skotsk (og Northumberlandsk) Ord *Waff*, *Waiff*, kommer öjensynlig af det islandske *Vofa*, Spøgelse, Gjenfærd. Shetlændernes *Seatrow* er Nordmændenes *Sødrou*, Isl. *Sjódraugr*, Havspøgelse.

[72]) Egentlig (Havgudinden) *Ran*. Om de Druknedes Ophold hos hende og anden hertil hørende hedensk Overtro hos vore Forfædre, har jeg udførlig handlet i mit nu udkommende Skrift *Eddalæren og dens Oprindelse* IV, 239-256, 302-317.

[73]) *L. c.* "ti de troede kun på den Måde at kunne undgå den visse Død."

[74]) *L. c.* "og sagde bagefter, at dette kun havde været hans eget Påfund."

[75]) I den vidtløftigere Fortælling, indeholdes endvidere følgende: "Kong *Harald* spurgte *Halle* om han på sin Rejse havde digtet Sange til andre Fyrsters Ære. *Halle* svarte: denne Rajnse gjorde jeg om en vis Greve:

Dette Digt blandt Danske skal
Være blandt de slette,
Favnė ti og fjorten Fald
Har det dog med rette.
Åbent, modsat og forkjert
Hvo som ej har bedre lært
Må således synge.

Kongen smilede ad dette og havde bestandig meget Morskab af *Halle*. Derpå følge nogle Anekdoter om *Halles* tvetydige Indfald, som behagede Kongen, men mishagede Dronningen. Slutningen lyder således: "*Halle* blev optaget blandt Kong *Haralds* Hirdmænd (Hofsinder), men bad dog om Tilladelse til at tage tilbage til sit Fædreland, og fik den. *Halle* rejste til

Island og bosatte sig der. Det gik strax i Begyndelsen tilagters med ham, så han nødtes til at lægge sig efter Fiskefangsten. Engang, da han, efter en stærk og langvarig Modvind, endelig med Nød og neppe havde nået Land, blev der kogt nogen Grød for ham til Aftensmad. Da han havde spist noget lidet, segnede han baglænds ned af Bænken og døde i det samme. Da Kong *Harald* på engang fik at vide tvende af sine islandske Hofsinders Død, nemlig *Kolle den Prudes* og *Sneglu-Halles*, sagde han om den førstnævnte: For Våben har Helten vistnok måttet segne — men om *Halle* sagde han: Den Stakkel har vel fået for megen Grød til Livs. Her slutte vi da også *Sneglu-Halles* Liv og Levnet."

